

2001 - 2006

zpráva o stavu geoparku

informace o přípravách vzniku geoparku na území
Stříbrska, Konstantinolázeňska a Plánska
jako součásti Česko-Bavorského Geoparku

geopark geoloci _ kouzlo naší země

Podoba našeho regionu byla po staletí utvářena působením geologických procesů Země a generacemi obyvatel, kteří v ní žili a žijí. Tyto aspekty dávají naší krajině neopakovatelný charakter a kouzlo - genia loci. V rámci vznikajícího geoparku bychom se rádi, společně s vámi, podíleli na uchování této jedinečné atmosféry regionu a pomohli objevit tohoto genia loci i návštěvníkům našeho kraje, proto jsme pro naše aktivity zvolili název GeoLoci.

Snahy o nalezení společné cesty k zachování geologických a krajinných památek na území Stříbrska, Konstantinolázeňska a Plánska a jejich využití nejen v cestovním ruchu, ale i pro vědecké účely, započaly již v roce 2001, pouhý rok po definování pojmu "Evropský geopark" na mezinárodní konferenci o geologickém dědictví, která se konala na ostrově Lesbos v Řecku.

Geopark je v podstatě oblast s vybranou sítí geologicky zajímavých lokalit, není ale zaměřen pouze na geologii. Geopark je symbolem propojení místních subjektů, jejichž společným zájmem je pečovat o zajímavé lokality v regionu, přispívat ke zlepšování místního životního prostředí, ekonomické soběstačnosti regionu a udržitelnému rozvoji území obecně. Součástí činnosti geoparků jsou tedy nejen osvětové aktivity, ale i organizování vycházek s průvodcem, péče o místní památky a s tím spojený rozvoj cestovního ruchu. Motivací k návštěvě takových regionů má být poznávání, nikoliv pouze rekreace. Program pro návštěvníky je veden zásadami ekoturistiky a poznávací turistiky.

Tato zpráva představuje kroky, které byly učiněny ve snaze připravit v našem regionu vznik geoparku podle standartů Sítě evropských geoparků. Za pět let přípravných prací se podařilo vybudovat pevné zázemí pro vznik geoparku, dát této myšlence konkrétní obrysy i jméno - GeoLoci.

[zpráva o stavu geoparku_obsah](#)

[02_úvod](#)

[03_česko-bavorský geopark
zapojené subjekty](#)

[04_realizované projekty](#)

[05_zpracované materiály](#)

[06_finanční toky](#)

[07_lokality geoparku](#)

[12_subjekt geoparku](#)

[14_mezinárodní spolupráce a síť](#)

[16_kontakty](#)

česko-bavorský geopark

S příchodem nového tisíciletí se zrodila myšlenka vytvořit v rámci přeshraniční spolupráce Česko-Bavorský Geopark. V roce 2001 oslovili pracovníci Geo-Centra u Kontinentálního hlubinného vrtu v bavorském Windischeschenbachu, které projekt iniciovalo, nejdříve partnery z Karlovarského kraje. O rok později se k přípravám projektu připojil i Plzeňský kraj územím okresu Tachov, který sousedí jak s Bavorskem, tak s Karlovarským krajem.

Dne 25. června 2003 bylo v Karlových Varech slavnostně podepsáno Společné prohlášení o podpoře Česko-Bavorského Geoparku hejtmany Karlovarského a Plzeňského kraje a zemskými rady čtyř bavorských okresů: Neustadt, Tirschenreuth, Wunsiedel a Bayreuth. Od té doby pracovní skupiny ve všech georegionech Česko-Bavorského Geoparku pracují na přípravě společných projektů a žádosti o registraci do Sítě evropských geoparků.

zapojené subjekty

Do příprav Geoparku na území Plzeňského kraje se dosud aktivně zapojily především tyto subjekty:

- _Hornicko-historický spolek Planá
- _Hornicko-historický spolek Stříbro
- _MAS Český Západ - Místní partnerství
- _Mikroregion Konstantinolažeňsko
- _RECEPT, občanské sdružení
- _Sdružení Michalovy Hory
- _Sdružení za obnovu vesnice, Svojsín
- _Úterské občanské sdružení BART

a obce a města: Bezdruzice, Černošín, Chodová Planá, Kladruby, Konstantinovy Lázně, Olbramov, Planá, Stříbro a Svojsín.

Naše aktivity jsou podporovány také Krajským úřadem Plzeňského kraje a CHKO Český Les.

Několik dalších institucí a jednotlivců se podílelo na přípravách různých dílčích aktivit a počítáme s jejich intenzivnějším zapojením v následujícím období. Spolupráce bude vítána především v obcích, které byly vybrány jako tzv. pilíře geoparku, a to nejen od obecních úřadů, ale i od místních iniciativ a spolků a samozřejmě také podnikatelů.

Společné prohlášení hejtmánů a zemských radů o podpoře Česko-Bavorského Geoparku

Všechny zúčastněné strany se shodují na přeshraniční spolupráci s cílem vyhlášení společného mezinárodního Česko-bavorského geoparku.

Severozápadní část Českého masivu je z geologického hlediska jedna z nejzajímavějších oblastí v celosvětovém měřítku. Geologické zvláštnosti příkladně vypovídají o dějinách Země a jejich vlivech na hospodářské a kulturní aspekty trvající již staletí. To v sobě obsahuje geovědní témata se svým aktuálním společenským dopadem, jako krajinné formy pro infrastrukturu, krystalické, vulkanické a sedimentární horniny jako stavební materiál, půdy pro lesní a zemědělské hospodaření, přírodní suroviny v hornictví, hydrogeologii a tektoniku pro vodní a lázeňské zdroje, až k výtvarnému zemědělení.

Mezinárodní Česko-bavorský geopark má sloužit jako fórum ke společné nadregionální propagaci a identifikaci pro stávající i v budoucnu vzniklé zařízení a aktivity.

V Karlových Varech dne 25. června 2003

významné milníky příprav geoparku

2000_definování pojmu Evropský geopark na konferenci v Lesbosu

2001_počátek hledání možnosti společné péče o geologické dědictví Stříbrska, Konstantinolažeňska a Plánska

2002_přizvání uvedeného georegionu ke spolupráci na přeshraničním Česko-Bavorském Geoparku

2003_podepsání Společného prohlášení hejtmánů a zemských radů o podpoře Česko-Bavorského Geoparku

2004_zpracování katalogů geologických zajímavostí regionu

2005_realizace projektu "Příprava vzniku GeoParku" za podpory GS-SROP

2006_realizace projektu "Kapka GeoParku" za podpory Interreg IIIA

_studijní cesta do irských geoparků Copper Coast a South Kerry

V rámci příprav geoparku se uskutečnila řada dílčích jednání, ať už v jednotlivých georegionech, nebo ve spolupráci s bavorskými partnery. Další jednání stále probíhají.

realizované projekty

V roce 2002 byl na objednávku Plzeňského kraje zpracován úvodní materiál "Geopark - sběr informací z oblasti geologie". Poté následovaly, bohužel neúspěšné, snahy o získání finančních prostředků na zpracování "Studie proveditelnosti geoparku na území Plzeňského kraje". Tu částečně nahradila až "Konceptce a marketingová strategie Geoparku GeoLocí", zpracovaná v rámci "Projektu vzniku Geoparku", realizovaného sdružením RECEPPT v letech 2005-6.

Projekt vzniku Geoparku _ Společný regionální operační program

Díky podpoře Evropské unie a Plzeňského kraje z grantového schématu SROP ve výši 504 tisíc Kč se podařilo nejen zpracovat uvedenou Konceptci a marketingovou strategii, ale i navrhnout logo GeoLocí a zpracovat grafický manuál. Projekt zahrnoval také rozšíření expozice Hornického muzea v Plané do nově vybudované přístavby a instalaci exponátů ve vznikajícím Hornickém skanzenu ve Stříbře. V obou městech byly také uspořádány tři hornické slavnosti s mezinárodní účastí.

Kapka Geoparku _ Interreg IIIA Česká republika - Bavorsko

V únoru 2006 se podařilo získat dotaci na další realizační fázi projektu geoparku, která tentokrát zahrnuje vybudování dvou naučných stezek [Skalní defilé u Svojšína a Léčivé prameny v Konstantinových Lázních] a přípravu dalších lokalit na realizaci [projektová dokumentace svedení minerálního pramene v Michalových Horách před budovu BergAmtu; Konceptce využití Vlčí hory u Černošína a jejího okolí; Studie možností propojení Stříbra a Plané údolím řeky Mže a Tiché]. Součástí projektu jsou samozřejmě také setkávání s bavorskými partnery a příprava dalších projektů. Celková výše podpory Evropské unie a Státního rozpočtu ČR činí přes 726 tisíc Kč, projekt bude dokončen v roce 2007.

V současné době se pracuje na přípravě několika dalších projektů, především v Michalových Horách, Bezdruzičích a Úterý. Je zpracovávána také Analýza úprav a prostupnosti krajiny území geoparku.

zpracované materiály

V rámci realizovaných projektů byla již zpracována řada materiálů, souvisejících s přípravami vzniku geoparku. Tyto dokumenty položily základ, na kterém se daří dále rozpracovávat myšlenku geoparku:

Geopark - sběr informací z oblasti geologie

Miroslava Válová _ 2002

Katalog geologicky nejzajímavějších míst na území Plánska, Bezručicka a Konstantinolažeňska

RNDr. Jiří Hlávka _ 2005

Katalog geologicky nejzajímavějších míst na území Střibrska, Černošínska a Kladrubska

Hornicko-historický spolek Stříbro _ 2005

Stavebně-historický průzkum bývalého Horního úřadu a radnice - Michalovy Hory

Ing. Jan Woletz _ 2005

Studie proveditelnosti Projektu vzniku Geoparku

Receptt _ 2005

Studie rekonstrukce - Hornické muzeum Michalovy Hory

Ing. Rostislav Žalák _ 2005

Grafický manuál jednotného vizuálního stylu Geoparku GeoLoci

Floky Design Studio _ 2006

Koncepce fungování a marketingová strategie Geoparku GeoLoci

Trendsonde a Receptt _ 2006

Marketingová strategie regionu geoparku je dokumentem určeným především pro obce, spolky a podnikatelské subjekty působící v tomto regionu. V prvních kapitolách naleznete informace o geologických zajímavostech regionu, jejich potenciálu na trhu turistických produktů a o navrhovaném postupu jejich rozvoje. V dalších kapitolách jsou pak popsána možná využití tohoto potenciálu v turistice a navržen postup tvorby a prodeje turistických produktů. Tato část se také dotýká otázky vhodných cílových skupin a marketingu přizpůsobeného jejich vlastnostem a potřebám. Součástí strategie je také vyhodnocení studií návštěvníků regionu a následující studie těch skupin návštěvníků, které se ukázaly být nejpočetnější. Tyto studie byly podkladem pro tvorbu marketingových postupů navržených pro region geoparku.

Koncepce fungování geoparku byla zpracována na podkladě rešerší právních předpisů a zákonů, předpisů pro certifikaci geoparku do Sítě evropských geoparků a v neposlední řadě na základě zkušeností již certifikovaných geoparků. Tento dokument se zabývá otázkami vhodné právní formy pro vznikající subjekt geoparku, systémem řízení a provozu geoparku a také možnostmi financování jeho provozu.

Všechny zpracované dokumenty jsou pokud možno stručné a jasně strukturované, protože ti, kterým jsou určeny jsou zpravidla velmi zaměstnaní a trpí nedostatkem času.

dokumenty, které se v současné době zpracovávají a probíhající aktivity

- _ Analýza úprav a prostupnosti krajiny pro území geoparku včetně analýzy potřeb komplexních krajinných úprav na základě Evropské úmluvy o krajině
- _ Koncepce využití Vlčí hory u Černošína a okolí v rámci geoparku
- _ Studie možnosti propojení Stříbra a Plané údolím řeky Mže
- _ vytváření naučné stezky v Úterý a Léčivé prameny v okolí Konstantinových Lázní
- _ vznik infocentra geoparku v rámci sítě ENVIC v Plzeňském kraji
- _ tvorba propagační materiálů
- _ příprava žádosti o dotaci na rekonstrukci budovy BergAmtu v Michalových Horách na hornické muzeum a stylovou křmú s ubytováním

přehled dosavadních finančních toků v rámci geoparku

_náklady [v tis. Kč]

Geopark - sběr informací z oblasti geologie [objednavatel Plzeňský kraj]

_zpracování materiálů	35,0
celkem	35,0

Příprava projektu [realizátor Mikroregion Konstantinólázeňsko]

_zpracování Katalogu geologicky zajímavých míst - Plánsko	
_zpracování Katalogu geologicky zajímavých míst - Stříbrsko	
_Stavebně-historický průzkum BergAmtu v Michalových Horách	
_zpracování žádosti do SROP vč. Studie proveditelnosti	
_administrace a koordinace projektu, režijní náklady	
celkem	143,0

Projekt vzniku geoparku [realizátor občanské sdružení Recept]

_rozšíření expozice Hornického muzea v Planě	60,0
_instalace exponátů Hornického skanzenu ve Stříbře	30,0
_Česko-německá hornická slavnost v Planě, 16. 7. 2005	55,0
_Slavnostní otevření Hornického skanzenu ve Stříbře, 10. 9. 2005	40,0
_Slavnost k 30. výročí ukončení těžby rud ve Stříbře, 24. 9. 2005	90,0
_výroba propagačních materiálů Hornického muzea v Planě	25,0
_vytvoření loga a grafického manuálu GeoLoci	20,0
_zpracování průzkumu návštěvníků Konstantinólázeňska a okolí	14,0
_Koncepte geoparku GeoLoci	34,3
_Marketingové strategie geoparku GeoLoci	96,4
_Studie rekonstrukce BergAmtu v Michalových Horách	3,2
_další odborné práce	19,1
_organizace setkání a seminářů	34,0
_administrace a koordinace projektu	30,0
_režijní náklady	31,2
_cestovné	17,8
celkem	600,0

Kapka Geoparku* [realizátor občanské sdružení Recept]

_vybudování naučné stezky Léčivé prameny v okolí Konstantinových Lázní	352,3
_vybudování naučné stezky Spilitové skály u Svojšína	146,0
_zpracování propagačních materiálů k naučným stezkám	100,0
_projektová dokumentace k prameni v Michalových Horách	50,0
_Koncepte využití Vlčí hory u Černošína a okolí v rámci geoparku	80,0
_Studie možnosti propojení Stříbra a Planě údolím řeky Mže	100,0
_setkávání s bavorskými partnery	20,0
_administrace a koordinace projektu	30,0
_režijní náklady	10,0
_cestovné	20,0
celkem	980,3

*J předpokládaný rozpočet - projekt bude dokončen v roce 2007

ostatní výdaje sdružení Recept

_registrace ochranné známky GeoLoci u Úřadu průmyslového vlastnictví	6,0
_registrace doménového jména geoloci.cz, .de, .eu, .net	1,6
celkem	7,6

_získané dotace a podpora [v tis. Kč]

Geopark - sběr informací

objednávka Plzeňského kraje	35,0
celkem	35,0

Zpracování žádosti do SROP

dotace Plzeňský kraj	100,0
obec Bezručovice	2,2
obec Černošín	2,4
obec Chodová Planá	3,9
obec Kladruby	3,0
obec Konstantinovy Lázně	2,0
obec Olbramov	0,2
obec Svojšína	1,0
město Planá	11,8
město Stříbro	16,5
celkem	143,0

Příprava vzniku Geoparku

dotace SROP [EU]	403,2
dotace Plzeňský kraj [GS]	100,8
HHS Planá	25,8
HHS Stříbro	28,8
Recept	42,0
celkem	600,0

Kapka GeoParku

dotace Interreg IIIA [EU]	681,2
dotace České republiky	45,1
obec Konstantinovy Lázně	95,6
obec Svojšína	41,5
obec Černošín	20,0
Sdružení Michalovy Hory	12,5
Recept	12,4
celkem	908,3

Děkujeme všem uvedeným subjektům a institucím za podporu realizace projektů geoparku.

Mimoto byly vynaloženy desítky hodin dobrovolnické práce především členů zapojených sdružení a spolků. I jim patří velký dík a uznání za jejich práci.

lokality geoparku

V rámci rozpracování Marketingové strategie byla zachována původně navržená struktura členění území a interpretace dílčích lokalit. Snahou bylo věnovat se všem oblastem víceméně rovnoměrně. Byla také stanovena rozvojová část území [zbývající území okresu Tachov], která bude postupně zapojována, dle zájmu místních aktérů.

Plánsko

Dlouhodobá práce Hornicko-historického spolku v Plané na expozici Hornického muzea v Plané se Štolou Ondřeje Šlika je jedním z pilířů Česko-Bavorského Geoparku. Nutno připomenout, že právě díky tomuto spolku projekt Česko-Bavorského Geoparku na území Plzeňského kraje nezapadnul a členové rady spolku se aktivně podílejí na jeho rozvoji. Spolek každoročně realizuje jeden či více investičních projektů, směřujících k celkovému rozvoji Hornického muzea a činnosti spolku.

V uplynulém roce byla dokončena přístavba Hornického muzea sloužící k rozšíření expozice, byla vydána emise zlatých Šlikovských desetidukátů, spolek získal faksimile Šlikovských privilegií z konce 16. století. V Plané jsou také každoročně pořádány Hornické slavnosti, které vzhledem k rostoucí navštěvovanosti začínají být již tradicí. Úspěšná je také spolupráce s německými spolky. V následujících letech by spolek rád zlepšil technické vybavení muzea a vytvořil naučné stezky po montánních památkách v okolí. V rámci projektu Kapka GeoParku vzniká perspektiva propojení Stříbra a Plané trasou zaměřenou na geologické, montánní, morfologické a botanické zvláštnosti údolí řek Mže a Tiché.

Chodovoplánsko

Na tomto území funguje jedna z turisticky nejatraktivnějších lokalit geoparku - pivovarské sklepy rodinného pivovaru Chodovar a ručně vytesané prostory restaurace Ve Skále. K celkovému zatraktivnění oblasti a ke zlepšení služeb v turistickém ruchu výrazně přispívají investiční akce pivovaru - v poslední době např. otevření hotelu U Sládka a Pravých pivních lázní.

S vedením rodinného pivovaru Chodovar byla již navázána spolupráce a sjednáno začlenění restaurace Ve Skále do katalogu lokalit geoparku. Další perspektivou je obnova lokality Il-Sano u Dolního Kramolína nebo spolupráce při rekonstrukci budovy BergAmtu v Michalových Horách. Na půdě Obecního úřadu Chodová Planá byla také vedena jednání o možnostech využití Michalových Hor, které pro Chodovou Planou spadají a byla sjednána spolupráce na rekonstrukci budovy bývalé pošty [BergAmtu] v Michalových Horách pro využití v rámci geoparku. Perspektivní se jeví možnost navázání spolupráce se zástupci bavorského městečka Haimhausen u Mnichova, která navazuje na historický odkaz významného šlechtického rodu Haimhausenů. Ve spolupráci se Státním okresním archívem v Tachově se podařilo částečně zpracovat velké množství archivního materiálu k rekonstrukci dolování na Chodovoplánsku a Broumovsku. Obdobným způsobem byly získány také historické údaje k těžbě železných rud v oblasti Holubína.

Michalovohorsko

Nejen existence nevyužitého památkově chráněného objektu BergAmtu v centru bývalého hornického městečka, ale i potenciální atraktivita území vedla k záměru vytvořit v této obci centrum geoparku GeoLoci. Díky spolupráci Obce Chodová Planá a Sdružení Michalovy Hory se daří nacházet konkrétní podobu využití této lokality v rámci geoparku.

Dle zpracovaného projektového záměru by v následujících letech měla být zrekonstruována budova BergAmtu, kde vznikne historická expozice muzea, sídlo subjektu GeoLoci, stylová hornická krčma a ubytovací zařízení. Započata byla také s příprava Naučné stezky v okolí Michalových Hor se zaměřením na krajinu a hornictví. Pracuje se na úpravě pramene minerální vody Kyselka a v dalších etapách se pak připravuje vybudování kulturně-společenského areálu v přírodě a zpřístupnění některé ze štol. Ve spolupráci se Státním okresním archívem v Tachově bylo vyhledáno množství historických údajů o zdejším dolování, spolupráce byla navázána také s CHKO Slavkovský les a Městským muzeem Mariánské Lázně.

Bezručicko

V této oblasti je za nosné téma považováno zlatokopectví, jehož četné pozůstatky nacházíme nejen v okolí Bezručic, ale i např. Křivců. Spolupráce byla zahájena s Obcí Bezručice a postupně budou oslovovány také další spolky a podnikatelé. Kontaktován byl také Klub Českých zlatokopů.

Perspektivně je uvažováno o vytvoření Naučné stezky v okolí Křivců po stopách zlatých horeček. Současně je připravován projektový záměr vybudování repliky středověkého rýžoviště v okolí Bezdruzic - letní školy v rýžování zlata. Učiněny byly již konkrétní kroky k přípravě celorepublikové soutěže v rýžování, spojené s kulturním programem, která by se měla konat v létě 2007 ve spolupráci s Klubem Českých zlatokopů a partnery z německého Goldkronachu. V rámci historického výzkumu bylo shromážděno množství cenných historických dat o dolování grafitu u Řešína, bude iniciován archeologický průzkum lokality Klášterský les.

Konstantinolázeňsko

Spolupráce byla již zahájena s Obcí Konstantinovy Lázně, oslovení budou také místní podnikatelé, především Léčebné lázně Konstantinovy Lázně, a.s., s nabídkou spolupráce v oblasti rozšíření nabídky wellness programů.

V rámci projektu Kapka GeoParku bude vybudována Naučná stezka Léčebné prameny v okolí Konstantinových Lázní. Perspektivně je uvažováno o využití čedičového lomu na Hradiš - ském vrchu pro volnočasové aktivity. Podařilo se také detailně zdokumentovat lokalitu V Remíze u Nové Vsi.

Útersko

Spolupráce byla navázána s Úterským občanským sdružením Bart, které ve spolupráci s Obcí Úterý připravuje naučnou stezku o místní architektuře a geologických zajímavostech v okolí.

V blízkosti středověkého městečka se nachází Reitenbergerův pramen, který by měl být rovněž zpřístupněn. Dohledány byly také seriózní informace o domnělém mincování v Úterý a perspektivně je uvažována emise zlatých Úterských dukátů Matyáše Korvína.

nosná témata jednotlivých pilířů

Bezdružice

_dolování a rýžování zlata v okolí

Černošín

_vulkanismus a jeho vliv na živou i neživou přírodu

Chodová Planá

_sklepy historického pivovaru a minerální pramen Il Sano
_historické hornické městečko Michalovy Hory
_pozůstatky dolování stříbrných a olověných rud

Kladruby

_geomorfologie a pozůstatky důlní činnosti

Konstantinovy Lázně

_hydrologie a minerální prameny

Planá u Mariánských Lázní

_Hornické muzeum a Šlikova štola

Stříbro

_Hornický skanzen
_pozůstatky stříbrnorudného dolování

Svojšíň

_meandry řeky Mže a skalní defilé v okolí obce

> plán využití jednotlivých lokalit geoparku GeoLoci je popsán v Marketingové strategii

Černošínsko

Obec Černošín ve spolupráci s Hornicko-historickým spolkem Stříbro vytvořila v novém InfoTuristickéhoParku galerii hornin z okolí. Spolupráce funguje i se studenty Univerzity Karlovy z Prahy. Jedním z modulů projektu Kapka GeoParku je navrhnout využití geologie zajímavého fenoménu Vlčí hory, čemuž by měl předcházet detailní výzkum ve spolupráci s vědeckými institucemi [Univerzita Karlova, Český geologický ústav, Technická univerzita Mnichov]. Perspektivně je počítáno s vybudováním zaniklé Goethovy vyhlídky na Vlčí hoře.

Svojšínsko

Díky spolupráce Obce Svojšín a místního Sdružení za obnovu vesnice se podařilo zahájit práce i na Svojšínsku. Spolupráce byla navázána také s Popovickým Montanistickým Superklubem, který má k dispozici dokumentaci zdejšího dolu Otto.

V roce 2006 byla vybudována naučná stezka Sklaní defilé u Svojšína, zakončená altánkem s vyhlídkou. Zpracovány byly dostupné materiály o historii dolování železných rud a kyzových břidlic na Svojšínsku. Perspektivně se uvažuje o druhé etapě naučné stezky a případném pokračování údolím řeky Mže k Milíkovu. Hlavní atraktivitou Svojšínska ale zůstává dnes uzavřený důl Otto, o jehož zpřístupnění bude geopark nadále usilovat. Součástí probíhající rekonstrukce zámku je i záměr vytvoření informačního centra geoparku s případnou expozicí.

Stříbrsko

Město Stříbro se svými kulturně-architektonickými památkami a historií dolování patří k hlavním pilířům geoparku. Spolupráce zde byla zahájena s Hornicko-historickým spolkem Stříbro a s městem. Díky tomu se podařilo vybudovat Hornický skanzen s přístupnou štolou Prokop, který již po roce svého provozu patří k neopomenutelným atraktivitám města.

Mimoto existuje expozice zaměřená na historii dolování v místním Městském muzeu a již dříve vybudovaná hornická naučná stezka. Ta by měla být do budoucna prodloužena a je uvažováno i o vybudování turistické hornické vlečky. Současně se pracuje na stavbě provozní budovy skanzenu a jsou pořádány různé kulturní akce [Den evropského dědictví apod.]. Další možnost nabízí připravované propojení Stříbra a Plané turistickou trasou podél řeky Mže, které bude navrženo v rámci projektu Kapka GeoParku.

Kladrubsko

Ve spolupráci s místními občany se připravuje obnovení místní naučné stezky a její případné rozšíření. Spolupráce byla navázána také s obcí, která má mj. zájem revitalizovat bývalý žulový lom v nedalekém Milevu.

Perspektivně se nabízí možnost využití atraktivních sklepních prostor v areálu kladrubského kláštera, zvažovány jsou také možnosti využití zmíněného lomu v Milevu. V současnosti se jedná o možnosti vytvoření informačního centra geoparku GeoLoci na Kladrubsku.

jihozápadní část Tachovska_rozvojová zóna

V loňském roce, kdy byla zpracovávána Marketingová strategie geoparku GeoLoci, nebyla dostatečně známá strategie ochrany přírody nově vznikající CHKO Český les, ani zájem místních subjektů. Proto byla otázka začlenění některých zajímavých lokalit v jihozápadní části okresu Tachov do struktury geoparku ponechána otevřená [rozvojová zóna]. S ohledem na vytvoření návaznosti na území Bavorské části Česko-Bavorského Geoparku a po navázání pozitivní spolupráce se Správou CHKO Český Les se uvažuje o zahrnutí této části Tachovska do území geoparku GeoLoci. Perspektivně jsou zajímavé především lokality Světecký vrch,

založení subjektu geoparku

Pro efektivní a trvale udržitelné fungování geoparku je zapotřebí jasně definovat nejen náplň jeho činnosti, ale také ekonomickou udržitelnost a vhodnou právní formu budoucího subjektu, která bude umožňovat perspektivní rozvoj geoparku. Geopark by měl svojí hlavní „ideovou“ činnost, u které se předpokládá neziskový charakter, vhodně kombinovat s ekonomickými aktivitami, které budou zajišťovat jeho financování.

Jako vhodná právní forma neziskového subjektu geoparku GeoLocí se jeví tzv. obecně prospěšná společnost [o.p.s.], nebo právě tato forma umožňuje vykonávat všechny aktivity, které by měl nový subjekt mít ve své náplni - tedy zejména koordinovat a propagovat činnost geoparku, dále zpřístupňovat a rozvíjet jednotlivé atraktivity, hledat vhodné finanční zdroje pro taková opatření a administrovat jejich realizace. Zakladateli o.p.s by měly být subjekty, zainteresované na rozvoji geoparku, tedy především obce, neziskové organizace a podnikatelé, ale i jednotlivci, kteří do ní také, dle svých možností, vloží prvotní finanční vklad [formou tzv. kuxů] a jmenují Správní radu, složenou především z odborníků na jednotlivé oblasti, kterými se bude geopark zabývat [viz návrh struktury Správní rady na protější straně]. Tento prvotní vklad bude každoročně doplňován pravidelnými příspěvky zakladatelů a příspěvovatelů [tzv. cupusy], a bude sloužit především k financování přípravy projektů a jejich kofinancování.

Ziskovou činnost by měl v ideálním případě zajišťovat podnikatelský subjekt, nejlépe společnost s ručením omezeným [s.r.o.]. Ten by se měl zabývat pouze prodejem turistických produktů, koordinací průvodcovských aktivit, zajišťování zájezdů apod. Nabízené turistické produkty by měly vzniknout za spolupráce obou subjektů. Hlavní výhodou dvou oddělených subjektů je, že podnikající subjekt není vázán na komplikované a ne právě pružné struktury neziskového subjektu

Jak jsou hodnoceny jednotlivé konceptní náměty?

zdraví a lázeňství

gastronomie

historické památky

turistické stezky a okruhy

naučné stezky

květěna a zvířectvo

geomorfologické zajímavosti

procházky s průvodcem

projíždky na kole s průvodcem

jezdecké kurzy a výjezdky

aktivní dovolená

geomantické vycházky

kultura

Aktivity návštěvníků regionu

pěší turistika _ 44%

odpočinek _ 35%

cykloturistika _ 24%

kultura _ 24%

léčba v lázních _ 19%

a vytváření zisku není vázáno dalšími předpisy. Zatímco neziskový subjekt má dostatečně velkou základnu pro zvládnutí komplexních úloh, které musí certifikovaný geopark splňovat, má také možnost žádat o příspěvky a dotace ze státního i evropského rozpočtu, jeho povaha a struktura se však přímo nehodí pro samostatné jednání na volném trhu.

Aby bylo fungování skutečně efektivní, je zapotřebí, aby každý z obou subjektů měl vlastního zaměstnance, zpočátku třeba i na částečný úvazek, který by zajišťoval potřebné aktivity a plně se soustředil pouze na vykonávanou činnost a řídil se rozhodnutími Správní rady, resp. Ředitele.

Možná se nabízí otázka proč vlastně zakládat další subjekt, když máme již fungující mikroregiony, místní akční skupinu a další sdružení. Tento návrh vychází především ze zkušeností s administrací projektů, ve kterých je zapojeno více partnerů a také potřeby jasně oddělit strukturu a fungování geoparku od zmíněných institucí, aby bylo účelné a průhledné a umožňovalo také přímé zapojení všech typů subjektů. Dříve jmenovaná uskupení mají sice také možnost čerpat veřejné finanční prostředky, ale předpokládané projekty geoparku se nebudou vždy shodovat s územím působnosti těchto subjektů, nebo budou zahrnovat i další partnery a tak jejich ochota k zastřešení takového projektu může být poměrně malá, protože veškerou zodpovědnost a tedy i celé riziko by nesli jako žadatel sami. Také náplň činnosti těchto subjektů je odlišná a jejich personální kapacity jsou plně vytiženy.

Z těchto důvodů považujeme za nutné vytvořit samostatný subjekt geoparku GeoLocí, který bude mít jasně definovanou úlohu, vycházející z náplně činnosti geoparku, bude schopen realizovat integrované projekty, které budou přínosné pro více zapojených subjektů a bude také rovnocenným partnerem pro Karlovarský kraj a GEO-Centrum při KTB v rámci Česko-Bavorského Geoparku.

návrh složení Správní rady o.p.s.

_výbor péče o místní prostředí a osvětu

- _člen rady pro oblast ochrany přírody a péče o přírodní památky
- _člen rady pro oblast kulturně-historických a technických památek
- _člen rady pro oblast osvěty a spolupráce se školami a veřejností

_výbor vědy a výzkumu

- _člen rady pro oblast spolupráce s vysokými školami a vědeckými institucemi
- _člen rady pro oblast geologie, ekologie a botaniky
- _člen rady pro oblast archeologie a historie

_výbor marketingu a podpory turismu

- _člen rady pro oblast hospodářského rozvoje území, cestovní ruch a kvalitu služeb
- _člen rady pro oblast rozvoje a koordinace atraktivit geoparku a spolupráci se samosprávou
- _člen rady pro oblast public relations a spolupráci [v regionu i navenek] a organizaci akcí pro veřejnost

Karlovarský kraj

- _RNDr. Jiří Babůrek, PhD.
Český geologický ústav
- _Ing. Pavel Beran
Krajské muzeum Sokolov
- _Mgr. Ivo Kováč
Krajský úřad Karlovarského kraje
- _Jiří Loskot
manažer ČBG za Karlovarský kraj
- _RNDr. Jaromír Tvrdlý
GP sdružení pro geologii

Píseňský kraj

- _Jan Florian
RECEPT_občanské sdružení
- _RNDr. Jiří Hlávka
Hornicko-historický spolek Planá
- _Lucie Mantelová
RECEPT_občanské sdružení
- _Miroslava Válová
Mikroregion Konstantinolažeňsko

Bavorsko

- _Dipl. Geogr. Gerhard Hänsel
GEO-Centrum při KTB
- _Dr. Andreas Peterek
koordinátor ČBG za bavorskou část

RNDr. Jiří Hlávka _ odborný garant

Narodil se 25. ledna 1958 v Nymburce.

V letech 1973 až 1977 vystudoval Střední průmyslovou školu v Příbrami, obor Geologie a důlní měřičství, v roce 1986 získal doktorát na Přírodovědecké fakultě Univerzity Karlovy v Praze v oboru Geologie všeobecná a ložisková. Od roku 1977 se věnuje historii těžby nerostných surovin v západních Čechách.

Od roku 1995 je členem rady Hornicko-historického spolku v Plané a od počátku působí jako odborný garant projektu Česko-Bavorský Geopark za území Píseňského kraje.

V současnosti pracuje na Správě CHKO Český les.

mezinárodní spolupráce

V rámci Česko-Bavorského Geoparku úspěšně funguje přeshraniční spolupráce s bavorskými partnery, která byla v červnu roku 2003 stvrzena Společným prohlášením hejtmanů a zemských radů [viz. strana 3]. Od té doby proběhla řada pracovních schůzek a exkurzí. Pracovní skupina Česko-Bavorského Geoparku se schází přibližně jednou za tři měsíce a na svých jednáních diskutuje možnosti společného rozvoje území, připravuje společné projekty, vyměňuje si zkušenosti a hledá další možnosti spolupráce.

Během týdenní exkurze po Irsku v květnu 2005 byla navázána také mezinárodní spolupráce se zástupci vznikajícího Geoparku South Kerry. Předpokládaný postup rozvoje geoparku i navržená opatření jsou si v obou regionech vzájemně velmi blízká, což vytváří předpoklady pro efektivní spolupráci a výměnu zkušeností. Společná je také provázanost území obou geoparků s územími tzv. místních akčních skupin a tedy možnost spolupráce i v rámci programu LEADER. Zástupci geoparku

GeoLocí byli přizváni na další návštěvu irského regionu a byla jim nabídnuta účast na akcích, pořádaných v rámci Geoparku South Kerry.

Otevřená je možnost spolupráce i s dalšími regiony v Evropě, například Německo, Itálie, Norsko nebo Slovensko.

mezinárodní sítě geoparků

Jedním z cílů je zapojení Česko-Bavorského Geoparku do **Sítě evropských geoparků** [European Geoparks Network], která v současné době sdružuje 25 již fun-

gujících geoparků z celé Evropy. Geoparky této sítě jsou území s jasně definovanými hranicemi, která zahrnují zvláštní geologické dědictví ve smyslu několika geologicky, archeologicky, ekologicky, historicky nebo kulturně zajímavých lokalit. Tyto geoparky musí mít také zpracovanou strategii trvale udržitelného rozvoje a být schopné hrát aktivní roli v ekonomickém rozvoji regionu, především díky rozvoji geoturismu. Činnost těchto geoparků musí mít také přímý dopad na území, jeho životní prostředí a kvalitu života jeho obyvatel, aktivně je zapojovat do péče o místní dědictví a dopomáhat jim uvědomovat si jeho hodnotu. Tyto geoparky zároveň pečují o místní geologické a jiné dědictví, zkoumají je a chrání. K dosažení těchto cílů využívají spolupráce s různými místními institucemi a podnikateli.

V roce 2004 byla v Paříži založena také **Světová síť geoparků UNESCO** [Global Geoparks Network of UNESCO], která nyní, kromě členů výše popsané Sítě evropských geoparků, zahrnuje i dalších 12 čínských geoparků. Tato síť si klade za cíl uchování zdravého životního prostředí, vzdělávání v oblasti geologie a dalších příbuzných věd a podporu trvale udržitelného ekonomického rozvoje v regionech těchto geoparků pod ochranou UNESCO.

Od roku 2005 je v České republice Ministerstvem pro životní prostředí vytvářena **Národní síť geoparků**, která bude pravděpodobně sloužit jako předstupeň ke členství ve výše uvedených mezinárodních strukturách. V současnosti byla ustanovena Rada národních geoparků, ve které jsou zastoupeny různé odborné instituce na národní úrovni.

Před podáním přihlášky do těchto sítí je třeba vytvořit fungující strukturu geoparku v souladu s výše uvedenými standarty a zahájit jeho běžný provoz. Všechny regiony Česko-Bavorského Geoparku se v současné době soustavně připravují na dosažení stavu, kdy bude možné předložit přihlášku do Sítě evropských geoparků.

Síť evropských geoparků _ www.europeangeoparks.org
Světová síť geoparků UNESCO _ www.worldgeoparks.org
Síť národních geoparků _ www.env.cz _ živ. prostředí _ geoparky

členové Sítě evropských geoparků

Česká republika

_Geopark Český ráj

Francie

_Reserve Géologique de Haute
Provence
_Astrobleme Rochechouart
Chassenon
_Park Naturel Régional
du Luberon

Irsko

_Copper Coast Geopark

Itálie

_Madonie Nature Park
_Parko Culturale Rocca
di Cerere
_Beigua Geopark

Německo

_Vulkaneifel European Geopark
_Terra Vita Naturpark
_Naturpark Bergstrasse Odenwald
_Geopark Swabian Alps
_Geopark Harz Braunschweiger
Land Ostfalen
_Mecklenburg Ice Age Park

Rakousko

_Kulturpark Kemptal
_Eisenwurzen Naturepark

Rumunsko

_Hateg Country Dinosaurs Geopark

Řecko

_Petrified Forest of Lesvos
_Psiloritis Natural Park

Španělsko

_Maestrazgo Cultural Park

Velká Británie a Severní Irsko

_Marble Arch Caves & Cuilcagh
Mountain Park [Sev. Irsko]
_North Pennines AONB
_Abberley and Malvern
Hills Geopark
_North West Highlands
_Forest Fawr Geopark

Geopark GeoLoci _ kontakty

RECEPTT_občanské sdružení

Občanské sdružení RECEPTT se zabývá rozvojem partnerství a spolupráce na Tachovsku a současně také environmentální osvětou. Proto bylo osloveno jako koordinátor příprav vzniku Česko-Bavorského Geoparku na území Plzeňského kraje. V současnosti pracuje na založení samostatného právního subjektu Geopark GeoLoci, o.p.s., který by tuto koordinační roli převzal. I poté jsou ale členové sdružení připraveni podílet se na rozvoji geoparku a spolupracovat na připravovaných projektech.

kancelář_Olbramov 5, 349 01 pošta Stříbro
telefon_+420 374692021
mobil_+420 77GeoLoci
+420 774365624
e-mail_info@receptt.net

RNDr. Jiří Hlávka_ odborný garant

Člen Rady Hornicko-historického spolku v Plané a v současnosti i zaměstnanec Správy CHKO Český Les, RNDr. Jiří Hlávka, stál u zrodu myšlenky vzniku Česko-Bavorského Geoparku a od počátku působí jako odborný garant pro Tachovsko.

telefon_+420 606709403
e-mail_hlavka.geo@centrum.cz

zpráva o stavu geoparku 2001 - 2006

texty_RNDr. Jiří Hlávka
Lucie Mantelová
Jan Florian
Miroslava Válová

foto_Matěj Vaněk
a další

copyright_občanské sdružení receptt_2006